

Samen TEGEN KANKER

September 2023 – Nr. 167 – Speciale editie – P404003 – Afgiftekantoor Brussel X

DOSSIER Kanker bij kinderen en jongvolwassenen

– POSTDOCTORALE MANDATEN –
**Een boost van 6,9 miljoen euro
voor wetenschappelijk kankeronderzoek,
dankzij u!**

Stichting tegen Kanker

Samen tegen kanker nr. 167

06

KANKER BIJ KINDEREN EN JONGVOLWASSENEN

Meer onderzoek hard nodig! p.6

Een zeldzame blik op... sarcomen p.10

Psychosociale ondersteuning voor adolescenten en jongvolwassenen p.12

18

LEVENSLIJP 2023

Een jaar vol beloften!

- 03 Edito
- 04 6,9 miljoen euro voor 20 postdoctorale mandaten
- 14 Camp Tournesol: een heerlijke vakantie-week voor kinderen met kanker
- 15 Word Vriend van Stichting tegen Kanker
- 16 Scholen zijn steeds 'ZonneSlimmer'
- 17 Oncologische revalidatie, drie projecten in de kijker
- 20 De strijd tegen kanker opnemen in je testament
- 22 2022 in cijfers
- 23 Onze ambassadeurs / Zweedse puzzel

STICHTING TEGEN KANKER

Stichting van openbaar nut - ISSN 2295-7707 - Leuvensesteenweg 479, 1030 Brussel

Tel.: 02 733 68 68 - Fax: 02 734 92 50

www.kanker.be - info@kanker.be

Werkten mee aan dit nummer: Frédérique Bernard, Monica Bloemen, Amélie Canalaz, Els Decoster, Catherine De Ryck, Lies Goovaerts, Nik Grymonprez, Brecht Gunst, Sandra Gyles, Pascale Heesterbeek, Patricia Lanssiers, dr. Veronique Le Ray, Christine Libbrechts, Nicolas Macau, Patricia Servais, Antonine Seynaeve, Mieke Van Croonenburg, Philippe Van der Avoort, Bart Van Gool (Stichting Kankerregister), Charlotte Van Strydonck
Hoofdredactrice: Isabelle André

Vertalingen: Sandra Gyles, Philippe Van der Avoort

Verantwoordelijke uitgever: Patricia Lanssiers - Leuvensesteenweg 479, 1030 Brussel

Realisatie: CDN Communication

Alle rechten van vertaling, aanpassing of reproductie onder eender welke vorm zijn voorbehouden voor alle landen. *Samen tegen kanker* paraît également en français sous le titre *Ensemble contre le cancer* (disponible sur demande).

Stichting tegen Kanker is lid van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving en van donorinfo.be

U beschikt over een recht op informatie. Dit houdt in dat donateurs, medewerkers en personeelsleden automatisch op de hoogte worden gebracht van wat met de verworven fondsen werd gedaan en dat bepaalde documenten op eenvoudig verzoek toegankelijk zijn.

EDITO

4 nieuwe bestuurders

Interview met Patricia Lanssiers, algemeen directeur van Stichting tegen Kanker

De raad van bestuur van Stichting tegen Kanker verwelkomde dit jaar vier nieuwe bestuurders: Inge Neven (CEO VITO), Sébastien Deletaille (Digital entrepreneur en co-founder ROSA), Jan De Moor (CEO Clear Channel) en Karel Vinck (CEO Publicis Groupe). Zij brengen een scala aan competenties en expertise aan boord. Hun benoeming werd unaniem goedgekeurd.

Mevrouw Lanssiers, wat kunt u ons vertellen over de nieuwe bestuurders?

“Onze nieuwe bestuurders zijn experts in domeinen die cruciaal zijn voor de toekomst en om nieuwe en waardevolle inzichten te verwerven. Zo bekleedde Inge Neven niet alleen diverse nationale en internationale managementfuncties, maar stond ze als ‘Madam Covid’ ook aan het hoofd van het coronabeleid en de gezondheidspreventie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Sébastien Deletaille is dan weer een digitale gezondheidsondernemer pur sang. In Afrika ging hij met big data de strijd aan tegen hongersnood en ziekte, terwijl hij vandaag zijn pijlen richt op ziekenhuissoftware. Karel Vinck is al meer dan drie decennia een reclamestrateg met een passie voor creatieve en impactvolle

communicatie. Jan De Moor tot slot is een doorwinterde professional met een stevige financiële en digitale achtergrond.”

Waarom is hun benoeming zo belangrijk?

“Elke dag boeken we vooruitgang in de strijd tegen kanker, dankzij onderzoek, dankzij betere diagnoses en meer preventie, dankzij initiatieven ter ondersteuning van mensen met kanker en hun naasten... Stuk voor stuk belangrijke domeinen waarin Stichting tegen Kanker aan bijdraagt, dankzij de ongelooflijke vrijgevigheid van haar donateurs, en de inzet van vele vrijwilligers en partners. Maar desondanks zullen we (Red.: met name door de bevolkingstoename en de vergrijzing) de incidentie de komende jaren zien toenemen. Om te kunnen blijven inzetten op het boosten van wetenschappelijk kankeronderzoek, een betere uitwerking van preventiestrategieën en het optimaal informeren van patiënten en hun naasten, hebben we die uiteenlopende expertise erg hard nodig. Dankzij hun kennis en ervaring kunnen we de strijd tegen kanker nog harder aangaan en onze strategische werking verder optimaliseren en waar nodig vernieuwen.”

PATRICIA LANSSIERS,
ALGEMEEN DIRECTEUR VAN
STICHTING TEGEN KANKER

6,9 MILJOEN EURO VOOR 20 POSTDOCTORALE MANDATEN

“DIT GEEFT WETENSCHAPPELIJK KANKERONDERZOEK OPNIEUW EEN BOOST!”

Net geen tien jaar geleden lanceerde Stichting tegen Kanker voor het eerst de nieuwe formule van postdoctorale mandaten, naast de bestaande Wetenschappelijke Grants. Dit jaar selecteerde de wetenschappelijke raad niet minder dan twintig laureaten, goed voor een boost van 6,9 miljoen euro voor het wetenschappelijk kankeronderzoek.

Wetenschappelijk onderzoek is de meest effectieve manier om kanker te begrijpen en te bestrijden. Daarom steunt Stichting tegen Kanker fundamenteel en klinisch onderzoek aan de verschillende Belgische universiteiten en ziekenhuizen. De postdoctorale mandaten zijn in dat opzicht werkelijk *lifechangers*, zowel voor de laureaten die zich kunnen toewijden op onderzoek, als voor de mensen met kanker die dankzij de geboekte vooruitgang mogelijk profiteren van betere diagnoses en behandelingen.

Twee soorten postdoctorale mandaten

Stichting tegen Kanker reikt twee soorten postdoctorale mandaten uit.

Eenzijds zijn er de voltijdse, **fundamentele postdoctorale mandaten** voor jonge onderzoekers tot max. 40 jaar die actief zijn in fundamenteel onderzoek. Hiervoor kreeg Stichting tegen Kanker 62 aanvragen binnen, waaruit de wetenschappelijke raad 12 kandidaten selecteerde. Zij kunnen zich vier jaar lang fulltime wijden aan kankeronderzoek. Het mandaat dekt de salariskosten van de onderzoekers en dient als springplank in hun academische onderzoekscarrière.

Daarnaast kent Stichting tegen Kanker **klinische postdoctorale mandaten** toe aan artsen met een doctorstitel (PhD). Zij kunnen zo vier jaar lang 50% van hun tijd besteden aan patiëntenzorg en 50% aan wetenschappelijk onderzoek. 13 kandidaten dienden een aanvraag in, waarvan de onafhankelijke raad vijf arts-onderzoekers weerhield. Ook verlengde ze drie klinische postdoctorale mandaten voor vijf jaar.

Prostaatkanker is in België de meest voorkomende kanker bij mannen. En toch is er nog veel wat we niet weten over deze ziekte. Ik ben ervan overtuigd dat dit mandaat me een opmerkelijke kans zal bieden om de mechanismen van het ontstaan en de progressie van prostaattumoren beter te doorgronden. Dankzij deze vierjarige ondersteuning kan ik tevens uitgebreide onderzoekservaring opdoen en mogelijk de resultaten boeken die essentieel zullen zijn om mijn doel op lange termijn te bereiken, namelijk in mijn eigen labo interessante en nog openstaande vragen over stamcellen en kanker aanpakken.

CHEN JIANG, ULB
(LAUREAAT VAN EEN POSTDOCTORAAL MANDAAT IN FUNDAMENTEEL ONDERZOEK)

Mijn onderzoek richt zich op het ontrafelen van de manier waarop tumorcellen het immuunsysteem beïnvloeden, waardoor metastasen zich kunnen vormen. Met mijn ervaring vanuit het Cancer Research UK Cambridge Institute, richt ik mijn onderzoek aan het VIB op tumorimmunologie met een specifieke focus op de metastatische niche in de long. Dankzij het mandaat van Stichting tegen Kanker heb ik de mogelijkheid om beloftevolle onderzoekslijnen verder uit te bouwen, waardoor belangrijke interacties kunnen worden opgehelderd en vroege interventies tegen het ontstaan van uitzaaiingen dichterbij komen.

MARTIJN SCHUIJS, UGENT
(LAUREAAT VAN EEN POSTDOCTORAAL MANDAAT IN FUNDAMENTEEL ONDERZOEK)

Dit mandaat geeft mij de unieke kans om wetenschappelijk onderzoek naar de verdere optimalisatie van de behandeling van kinderen met acute lymfatische leukemie (ALL) te combineren met klinische zorg als arts. Ondanks hoge overlevingskansen bij kinderen met de huidige intensieve therapie, blijven de terugkomst van de ziekte en de vele bijwerkingen als gevolg van de intensieve chemotherapiebehandeling namelijk een grote uitdaging. Met mijn onderzoek hoop ik onder andere te kunnen bijdragen aan een beter inzicht en potentiële nieuwe behandelstrategieën met minder bijwerkingen op korte en lange termijn.

HEIDI SEGERS, UZ LEUVEN
(LAUREAAT VAN EEN POSTDOCTORAAL MANDAAT IN KLINISCH ONDERZOEK)

Gedurende mijn eerste termijn als klinisch onderzoeker ontwikkelde ik een onderzoeksprogramma dat dikkedarmkanker en de nauwe interactie met de immuun- en bacteriële micro-omgeving karakteriseert. Ons onderzoeksproject bestudeert de verspreiding van bacteriën naar metastasen, de invloed van tumor- of bloed-microbiota op het risico van metastasen, hun immunogeniciteit en hun progressie. De verlenging van mijn mandaat stelt me in staat dit onderzoek voort te zetten en maakt de weg vrij voor nieuwe ontdekkingen en potentiële therapeutische toepassingen.

MARC VAN DEN EYNDE, UCLouvain
(LAUREAAT VAN EEN POSTDOCTORAAL MANDAAT IN KLINISCH ONDERZOEK)

Kanker bij kinderen en

MEER ONDERZOEK HARD NODIG!

Elke dag krijgen ongeveer één kind jonger dan 15 jaar, elke twee dagen één adolescent van 15 tot en met 19 jaar, en elke week circa 30 jongvolwassen tussen 16 en 35 jaar te horen dat ze kanker hebben. De impact voor zowel deze jonge patiënten als voor hun omgeving is, los van de diagnose, uiteraard enorm... Zij hebben immers nog een heel leven voor zich!

Ooit zag men kanker vooral als een ouderdoms-ziekte. En dat klopt cijfermatig ook: gemiddeld genomen is 74% van de patiënten die een kankerdiagnose krijgen ouder dan 60 jaar. Maar, kanker komt ook bij jongere mensen voor. Sterker nog: het aantal nieuwe diagnoses stijgt gestaag. *“Kanker bij kinderen is gelukkig redelijk zeldzaam; het gaat om minder dan 1% van alle kankerdiagnoses per jaar”*, verduidelijkt Els Decoster, manager van het departement Grants van Stichting tegen Kanker. *“In België betekent dit concreet dat elk jaar 335 jonge kinderen van 0 tot en met 14 jaar, en 173 adolescenten van 15 tot en met 19 jaar met de ziekte te maken krijgen, blijkt uit de cijfers van Stichting Kankerregister.”*

Geen evidente diagnose

De groep (jonge) kinderen tot jongvolwassenen getroffen door kanker is heel uiteenlopend. Evenzo zien we dat het tumortype per leeftijds-categorie verschilt. Typische kindertumoren zijn onder andere acute leukemie, lymfomen en blastomen (een kwaadaardige tumor die ontstaat embryonale cellen). Bij jongvolwassenen zien we dan weer vaker ziekten als zaadbalkanker, Hodgkinlymfoom, melanoom en schildklierkanker, alsook tumoren die doorgaans pas op latere leeftijd opduiken, zoals borst- en dikkedarmkanker.

“Symptomen van kanker zijn niet altijd specifiek, vooral niet bij zeer jonge kinderen. Om nog maar te zwijgen van het feit dat ze pijn en emoties nog niet of niet zo goed kunnen verwoorden en sowieso door moeilijke fasen heengaan.

Kinderkanker is ook zeldzaam, dus meestal gaat er een rits aan doktersbezoeken en onderzoeken aan zo'n diagnose vooraf. Bij wat oudere kinderen is het evenmin snel duidelijk wat er aan de hand is. Heeft een jongen erge pijn in de buik, dan weet je dat dat niet normaal is. Maar bij een jong meisje is dat al veel moeilijker te bepalen.”

Betere reactie op behandelingen

Goed nieuws is dat kinderen en jongvolwassenen doorgaans beter reageren op behandelingen. Hierdoor liggen de overlevingskansen voor de meeste kankertypes hoog: de overgrote meerderheid van alle kinderen en jongvolwassenen geneest! Els Decoster: *“Dit komt ook doordat kinderen bijvoorbeeld veel hogere dosissen chemotherapie verdragen in vergelijking met volwassenen en hun lichaam veel sneller herstelt, zelfs na een zware behandelcocktail. Dat klinkt vreemd, maar als je proportioneel dezelfde dosis chemotherapie aan een volwassene zou geven, dan zou die de behandeling niet overleven.”*

Kinderen en jongvolwassenen zijn ook goede kandidaten voor protontherapie. (Red.: Stichting tegen Kanker had afgelopen decennia een actieve rol in het voorbereidende werk dat het eerste protoncentrum in België mee mogelijk maakte.) Deze innovatieve bestralingstechniek maakt gebruik van een bundel protonen, die hun maximale stralingsdosis afgeven op een precieze plek in de tumor. Hierdoor blijft het omringende gezonde weefsel beter gespaard en zijn er minder neveneffecten op lange termijn.

jongvolwassenen

A young woman with a light green headscarf and a grey t-shirt is shown in profile, looking out a window. She is holding a crocheted stuffed animal. The background is a bright, out-of-focus window.

**De ziekte heeft
voor kinderen en
jongvolwassenen
heel wat gevolgen op
lange termijn.**

De keerzijde van de medaille

Die bijwerkingen op lange termijn zijn meteen ook een belangrijke keerzijde van de goed nieuws-medaille. Els Decoster: *“Op lange termijn kunnen de ziekte en de behandeling heel wat gevolgen hebben. Er kan sprake zijn van leerproblemen, slechtziendheid, gehoorverlies of groeistoornissen, maar ook van functieverliezen, vermoeidheidsklachten, een hoger risico op hartfalen, en een verminderde vruchtbaarheid of onvruchtbaarheid. Dit zijn zaken die men in België jammer genoeg niet altijd spontaan aankaart.”*

En dit los van de vele psychosociale aspecten, waar zeker adolescenten en jongvolwassenen mee worden geconfronteerd (meer hierover in het artikel ‘Psychosociale ondersteuning voor adolescenten en jongvolwassenen’ op pagina 12-13). *“Zij bevinden zich in een fase van hun leven waar het behalen van bepaalde mijlpalen centraal staat: een eerste vriendje of*

vriendinnetje, afstuderen, beginnen werken, carrièrestappen maken, een gezin willen stichten... Er is altijd dat stukje geschiedenis, altijd dat stukje onzekerheid en vrijwel altijd een of meerdere langetermijneffecten die ze met zich meedragen.”

Meer onderzoek nodig

Ondanks de vooruitgang die reeds is geboekt, weten we bovendien nog steeds niet altijd hoe kanker bij kinderen en jongeren ontstaat. Leefstijlfactoren spelen op jonge leeftijd nauwelijks en genetische factoren slechts een beperkte rol. Ook behandelt men jongvolwassenen vaak op dezelfde manier als oudere patiënten, terwijl we weten dat de tumoren biologisch verschillen en een andere behandelaanpak nodig kan zijn. *“Daarom is er dus meer onderzoek nodig en daarom is het dus belangrijk dat we meer vooruitgang boeken. Dat is precies wat de veelbelovende projecten die van Stichting tegen Kanker een Grant ontvingen, hopen te bereiken”,* besluit Els Decoster.

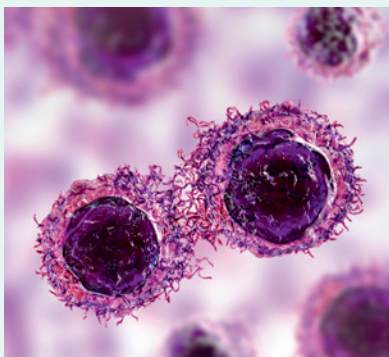

Enkele onderzoeksprojecten in de kijker

Herstelde vruchtbaarheid bij jongens

Het team van professor Christine Wyns (UCLouvain) onderzoekt hoe men de vruchtbaarheid van jongens die op jonge leeftijd kanker hebben gehad, kan herstellen. Christine Wyns: *“Voor prepuberale jongens, bij wie testikels nog geen sperma produceren, stellen we voor om een fragment testikelweefsel in te vriezen dat is genomen vóór het begin van de chemo- en/of radiotherapie. Met behulp van een kunstmatige testikel die men na herstel bij de patiënt kan transplanteren, hopen we dat deze jongens later toch nog ouders kunnen worden. Hiertoe selecteren we enkel cellen die essentieel zijn voor de productie van sperma en brengen die weer terug naar een omgeving waarin sperma zich kan ontwikkelen. Onze strategie is erop gericht deze omgeving na te bootsen met behulp van een gel die is afgeleid van varkenstesticulair weefsel behandeld voor klinisch gebruik.”*

Nieuwe behandelstrategieën voor neuroblastoom

Professor Tom Vanden Berghe (UAntwerpen) en zijn team hopen nieuwe behandelstrategieën te ontwikkelen voor neuroblastoom, de meest voorkomende vaste tumor buiten de hersenen bij zuigelingen en jonge kinderen. Tom Vanden Berghe: *“Onlangs ontdekten we in ons labo een nieuwe aanpak om agressieve therapieresistente neuroblastomen bij muizen te doden door kankercellen te laten ‘wegroesten’. Kankercellen zijn verslaafd aan ijzer om snel te kunnen groeien, echter verhoogt dit het risico om te beginnen roesten, net zoals in de natuur. Het is echter algemeen geweten dat omgevingsfactoren, maar ook de behandeling zelf, de genetische code chemisch kunnen wijzigen waardoor resistentie de kop op steekt, ook tegen het wegroesten. Het doel van ons project is om te begrijpen hoe deze kleine chemische wijzigingen van de genetische code het functioneren van dit roestproces in neuroblastoom kunnen beïnvloeden en hoe we dit kunnen terugdraaien.”*

Beter begrijpen van juveniele leukemie

Het team van professor Barbara De Moerloose (UGent) zoekt naar een betere aanpak van juveniele myelomonocytaire leukemie (JMML), een zeldzame, agressieve soort leukemie die optreedt bij kinderen. Barbara De Moerloose: *“Ondanks baanbrekend onderzoek, is het ziektemechanisme van JMML nog niet volledig ontrafeld. In dit projectvoorstel willen we het samenspel van genomische (DNA), transcriptomische (RNA) en epigenetische factoren onderzoeken in cellen van JMML-patiënten. Deze geïntegreerde aanpak zal nieuwe inzichten geven in het ontstaansmechanisme en ziekteverloop, waardoor we hopelijk nieuwe therapeutische aangrijpingspunten kunnen identificeren. Dit is dringend nodig, aangezien een beenmergtransplantatie nog steeds de standaardbehandeling is, met onder andere significante bijwerkingen, kans op herval en slechte overlevingskansen. In het bijzonder willen we een specifiek type RNA, namelijk circulair RNA, verder in kaart brengen als mogelijk aangrijpingspunt voor nieuwe behandelingen.”*

Een overzicht van projecten die Stichting tegen Kanker recent heeft gesteund, vindt u hier: kanker.be/gefinancierde-projecten.

EEN ZELDZAME BLIK OP... SARCOMEN

Jaarlijks krijgen in België zo'n 1175 mensen te horen dat ze een sarcoom hebben. De diagnose is dus eerder zeldzaam. Daarenboven gaat het ook om een erg diverse en complexe groep, met aanvankelijk weinig of atypische symptomen. "Specialistische kennis - en meer onderzoek - zijn essentieel willen we de diagnose, prognose en behandeling verbeteren", aldus Veronique Le Ray, medisch directeur en woordvoester van Stichting tegen Kanker.

Ook Bart Van Gool, datamanager bij Stichting Kankerregister, bevestigt de uitdagingen die deze groep tumoren stelt. Met de steun van Stichting tegen Kanker kwam hun nieuwste publicatie tot stand: 'Bone & soft tissue tumour epidemiology in Belgium, 2004-2019'. Dit rapport geeft voor het eerst een overzicht van de incidentie van sarcomen in België, de overlevingskansen en de vooruitzichten op de incidentie tot 2030.

Sarcomen kunnen overal in het lichaam ontstaan

"Ook al zijn botsarcomen en sarcomen van de weke delen zeldzaam (minder dan 2% van alle kankerdiagnoses), het is een ziekte die zeker niet vergeten mag worden. Niet door Stichting tegen Kanker en niet door organisaties zoals de onze", benadrukt Bart Van Gool. "Wat meteen opvalt, is de enorme diversiteit aan tumoren. Eén op de tien sarcomen ontstaat in het bot, de overige in weke delen, zoals bind- en steunweefsel, vetweefsel, bloedvaten, spieren en zenuwen. Dit wil dus zeggen dat ze overal in het lichaam kunnen ontstaan."

"Dit maakt de diagnose en het zorgtraject er niet makkelijker op", verduidelijkt Veronique Le Ray. "Er zijn veel disciplines bij betrokken en bovendien is specialistische kennis vereist. De prognose verschilt ook nog eens naargelang het subtype tumor. Gaande van een uitstekende uitkomst, waarbij vrijwel geen enkele patiënt aan de ziekte sterft (bv. huidbindweefselkanker), tot een sombere prognose met een ziekte-specifieke overleving van slechts 34% (bv. bij angiosarcoma, een tumor van de bloedvaten)."

Relatief meer kinderen en jongvolwassenen getroffen

Sommige sarcomen zijn ook erg leeftijdsspecifiek. Bart Van Gool: "Een aantal subtypes komen voor in alle leeftijdsgroepen. Andere, GIST bijvoorbeeld (gastro-intestinale stromatumoren), zien we vaker bij ouderen. Terwijl rhabdoïde tumoren (een agressief wekedelen-saroom), Ewing sarcomen (een vorm van botkanker) en rhabdomyosarcomen (een type van spiertumoren) dan weer vooral en soms uitsluitend bij kinderen, adolescenten en jongvolwassenen voorkomen."

"Jammer genoeg gaat het dan in de meeste gevallen om zeer kwaadaardige en moeilijk te behandelen tumoren", vervolgt Veronique Le Ray. "Zo is het percentage agressieve bot- en wekedelen-sarcomen veel groter bij kinderen en jongvolwassenen dan bij ouderen. Bovendien komen sarcomen ook relatief vaker voor in deze jonge bevolkingsgroep. Waar bij kinderen en adolescenten (tussen 0-19 jaar) het ruim 10% van alle kankers betreft en bij jongvolwassenen (tussen 20-39 jaar) 5%, is dit bij 70-plussers slechts 1%!"

Significante vooruitgang bij patiënten ouder dan 40 jaar

De agressiviteit van deze sarcomen verklaart mede waarom de vijfjaarsoverleving bij jongere patiënten de laatste twee decennia niet significant is gestegen. Bart Van Gool: "Klopt. Maar merk wel dat kanker bij kinderen en jongvolwassenen al vrij zeldzaam is en sarcomen nog zeldzamer. Onder die 1175 diagnoses per jaar zijn er gemiddeld 35 kinderen (0-14 jaar), 22 adolescenten (15-19 jaar) en 113 jongvolwassenen (20-39 jaar)."

"En er is ook een positieve noot", onderlijnt Veronique Le Ray. "Want ondanks de stijgende incidentie, vooral bij mannen vanaf 60 jaar, is de relatieve vijfjaarsoverleving bij patiënten van 40 jaar en ouder significant gestegen. Voor sommige sarcomen, zoals GIST en DFSP's (dermatofibrosarcoma, een vorm van huidbindweefselkanker) bedraagt die vandaag 90% tot bijna 100%! Stichting tegen Kanker heeft tevens fondsen vrijgemaakt voor een

vervolgstudie door Stichting Kankerregister rond kwaliteitsindicatoren, om de kwaliteit van zorg te verbeteren. Verder hopen we ook internationale samenwerking te stimuleren."

Belgian Cancer Registry

STICHTING TEGEN KANKER STEUNT ONDERZOEK NAAR SARCOMEN

De afgelopen decennia steunde Stichting tegen Kanker verschillende onderzoeksprojecten gericht op sarcomen. Zo financierden we recent:

- Een studie van het **team van prof. Olivier De Wever (UGent)** naar wekedelen-sarcomen. Het Gentse Sarcoma Research Team genereerde unieke modellen die uitgezaaide wekedelen-sarcomen nabootsen, om uiteindelijk de therapiekeuze in een aanvullende of palliatieve setting beter te kunnen begeleiden.
- Het onderzoek van de **teams van prof. Anabelle Decottignies (UCLouvain) en prof. Joris Messens (VUB)**. Zij identificeerden in het laboratorium een kandidaat-eiwit waarvoor ze de actiemechanismes in de ALT (Alternative Lengthening of Telomeres)-cel trachten te ontcijferen en anderzijds de moleculen willen identificeren die therapie afremmen, in de hoop nieuwe behandel perspectieven te bieden.

PSYCHOSOCIALE ONDERSTEUNING VOOR ADOLESCENTEN EN JONGVOLWASSENEN

Adolescenten en jongvolwassenen met kanker - afgekort AYA's - vormen een kwetsbare groep in de oncologische zorg. Ze verdienen, net als mensen in andere leeftijdsgroepen, specifieke psychosociale ondersteuning.

Een kankerdiagnose, de behandeling zelf en de herstelperiode hebben een grote impact op jongeren en hun ouders. Om beter te begrijpen wat zij doormaken in deze ontzettend moeilijke periode en om hun noden beter in kaart te brengen, lanceerde Stichting tegen Kanker verschillende initiatieven.

De gevolgen op lange termijn

AYA's met kanker dragen de effecten van de ziekte en de behandeling nog lang met zich mee. Zo zijn de gevolgen van de behandeling op de vruchtbaarheid een onderwerp dat tijdens de diagnose helaas niet altijd aan bod komt. Dit betekent dat men sperma of eicellen niet altijd verzamelt en bewaart, wat op langere termijn een reëel probleem kan zijn. Stichting tegen Kanker wil ervoor zorgen dat dit aspect in het zorgtraject wordt meegenomen en dat er steeds een consult plaatsvindt met een medisch specialist.

Veel vragen en onzekerheden

Psychosociaal gezien, is de problematiek complex, omdat jongeren tussen de 16 en 35 jaar doorgaans levensfasen doormaken waarin er erg veel verandert. Ze wonen voor het eerst op zichzelf, beginnen aan een hogere opleiding of starten hun eerste baan... Wanneer ze dan te horen krijgen dat ze kanker hebben, is het alsof de grond onder hun voeten wegzakt. Plots komen ze in een situatie terecht waarin ze weer hulp nodig hebben, vaak van hun ouders. Ook is het lang niet duidelijk hoe hun leven er tijdens en na kanker zal uitzien: *"Kan ik mijn studie weer hervatten? Vind ik wel werk als ik zo lang afwezig ben? Kan ik nog een lening krijgen?"* Dit soort vragen zijn nog veel moeilijker wanneer je niet eens weet wat de langetermijngevolgen van de ziekte zullen zijn.

'GROTE BOOM' IS OK

Wanneer een dierbare van een kind kanker krijgt, is het niet evident om daarover te praten. Toch is een open en oprechte communicatie belangrijk. Kinderen voelen namelijk goed aan dat er iets aan de hand is. Maar hoe ga je zo'n gesprek aan? Hoe vind je de juiste woorden? Het prentenboek *Grote Boom is Ziek* is ideaal om over kanker te praten met kinderen vanaf 4 jaar. In samenwerking met de vzw Talismanneke stelt Stichting tegen Kanker dit boekje gratis ter beschikking aan gezinnen via psychologen in ziekenhuizen en palliatieve zorgdiensten.

In het eerste boek komt Grote Boom weer langzaam op krachten. Helaas geldt dit niet voor alle zieke mensen. Daarom is er het vervolgverhaal *Afscheid van Grote Boom*, bedoeld voor kinderen die een dierbare gaan verliezen aan kanker. Dit boekje is eveneens gratis verkrijgbaar en pakt de thema's herval, dood en rouw alsook de ondersteuning die de omgeving kan bieden kindvriendelijk aan.

 [Meer info via Kankerinfo](#)
0800 15 802

Specifieke zorgdiensten

In 2022 kondigde Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, aan dat zes universitaire ziekenhuizen financiering zouden krijgen voor AYA-specifieke zorgdiensten. *"Enerzijds onderzochten we op initiatief van het RIZIV en in samenwerking met de zes ziekenhuizen en andere stakeholders zoals Sciensano, Stichting Kankerregister en Kom op tegen Kanker, hoe men AYA-zorg beter kan organiseren. Anderzijds werken we op het terrein aan een betere ondersteuning"*, zegt Brecht Gunst, Manager Expertise & Services bij Stichting tegen Kanker. *"Een nieuwe overeenkomst voorziet een betere zorgverlening in de zes ziekenhuizen, die op hun beurt andere ziekenhuizen zullen ondersteunen om adequaat te kunnen inspelen op de specifieke noden van AYA's."*

Geschikte tools

Verder werkt Stichting tegen kanker ook mee aan de ontwikkeling en implementatie van praktische tools. Zo financierden we het project 'Care-4-AYA', een vzw opgericht onder impuls van een aantal zorgverleners werkzaam in het UZ Gent. *"Care-4-AYA heeft een aantal psycho-educatieve tools ontwikkeld voor AYA's met kanker en hun ouders"*, vertelt Brecht Gunst. *"Momenteel verdelen we ze al twee jaar in alle ziekenhuizen in België. Dit vergroot de bewustwording over de noodzaak van dergelijke ondersteuning. Enkele van hun initiatieven zijn bijvoorbeeld de 'Jongerenbox', een ervaringsgerichte brochure voor ouders, psycho-educatieve trainingen voor zorgverleners en psycho-educatieve sessies voor AYA's met kanker en hun ouders."*

CAMP TOURNESOL

EEN HEERLIJKE VAKANTIEWEEK VOOR KINDEREN MET KANKER

Na drie jaar afwezigheid keerde Camp Tournesol afgelopen zomer terug naar Domaine Val d'Arimont in Malmedy. Al meer dan drie decennia organiseert Stichting tegen Kanker elk jaar een kampweek waar kinderen in behandeling in alle veiligheid en met de nodige medische ondersteuning kunnen genieten van een welverdiende vakantie in de gezonde buitenlucht.

Camp Tournesol wordt georganiseerd in nauwe samenwerking met drie kideroncologische centra in Wallonië en Brussel: CHR Citadelle (Luik), CHC MontLégia (Luik) en het HUDERF (Brussel). De vakantieweek is dankzij de vrijgevigheid van de schenkers en partners van Stichting tegen Kanker volledig gratis voor alle deelnemers, en wordt mogelijk gemaakt door de geweldige inzet van een dertigtal vrijwilligers.

Ontspanning voor iedereen

Tijdens deze ontspannende week kunnen ouders weer een beetje op adem komen en mogen kinderen de sfeer van het ziekenhuis even helemaal vergeten, terwijl hun behandeling dankzij de aanwezigheid van medewerkers van de drie kinderziekenhuizen toch kan worden voortgezet. Dit is overigens een echte uitdaging voor de monitoren, aangezien zij dag en nacht medische zorgen verlenen: transfusies van bloed en bloedplaatjes, chemotherapie, extra waakzaamheid voor infectierisico's... Desondanks doet iedereen er alles aan om het kamp ontspannen en plezierig te doen verlopen.

Een muzikale week

Dit jaar was het thema van Camp Tournesol 'musicals'. De hele week lang werden er verschillende activiteiten georganiseerd. Zo konden de kinderen paardrijden en bowlen, dans-, zang- en theaterworkshops volgen, een bezoekje brengen aan de Darcis-chocolade-fabriek, aan een brandweerkazerne en zelfs backstage gaan op het racecircuit van Spa-Francorchamps! Stuk voor stuk ervaringen die anders niet zo vanzelfsprekend zijn. Als afsluiter van de kampweek was er een geweldige show, gevolgd door een klein feestje met lekkere hapjes en drankjes.

De kinderen hebben zich een week lang zorgeloos vermaakt, ver weg van de dagelijkse beslommingen die hun telkens weer herinneren aan hun ziekte. Zo'n welverdiende vakantie biedt jonge patiëntjes de kans om plezier te maken en leuke dingen te beleven, wat hen mentaal weer de kracht geeft die zo belangrijk is voor hun behandeling.

Familiedag in Planckendael

In de geest van Camp Tournesol vindt elk jaar op de eerste zondag van oktober een ander initiatief plaats: de familiedag in Planckendael. Het dierenpark en vele vrijwilligers slaan de handen ineen om jonge patiëntjes en hun families een bijzondere dag te bieden ter gelegenheid van Nationale Kinderkankerdag.

WORD VRIEND VAN STICHTING TEGEN KANKER EN HELP ZO LEVENS TE REDDEN

Dag na dag gaat het kankeronderzoek door. Regelmatig komen onderzoekers tot een doorbraak: een nieuw inzicht, een nieuwe behandeling. Nieuwe hoop. Volgens wetenschappers hebben we nog nooit zo dicht bij levensveranderende oplossingen gestaan. Dat is enkel gelukt dankzij de steun van zoveel mensen. Niet in het minst van alle Vrienden van Stichting tegen Kanker.

Zij kiezen ervoor het kankeronderzoek te steunen met een maandelijkse gift. Zo kunnen wij langdurige steun toezeggen aan beloftevol onderzoek. Dat is belangrijk, want er zijn twee tot vier jaren nodig om resultaat te boeken. Soms zelfs meer. Voor de onderzoekers is het een opluchting te weten dat hun financiering die hele periode niet in het gedrang komt. Zodat zij zich volledig kunnen toewijden op hun onderzoek. Om kanker te begrijpen,

op te sporen en te verslaan. Om levens te redden. Dankzij u.

Als Vriend van Stichting tegen Kanker geeft u het kankeronderzoek dus een belangrijk duwtje in de rug. En dat terwijl u zich nergens zorgen om hoeft te maken. Uw maandelijkse gift verloopt via domiciliëring, dus u hoeft er niet meer aan te denken. U kiest zelf het maandbedrag en u kunt het altijd verhogen, verlagen of stopzetten.

Laten we samen de voorsprong verkleinen die kanker nog heeft.

Word vriend van Stichting tegen Kanker en help levens redden.

Dat kan eenvoudig door het formulier bij dit magazine in te vullen en het ons terug te bezorgen per post of per e-mail. Wij regelen de rest. Alvast hartelijk bedankt.

SCHOLEN ZIJN STEEDS 'ZONNESLIMMER'

De 'ZonneSlimme Scholen'-campagne, gefinancierd door Stichting tegen Kanker, was dit jaar een ongelooflijk succes. In vergelijking met vorig jaar noteerden we een stijging van maar liefst 63% in het uitlenen van pedagogische doekoffers.

Het project 'ZonneSlimme Scholen' is bedoeld om op een speelse manier aan kinderen en hun leerkrachten uit te leggen hoe ze zich het beste kunnen beschermen tegen de zon. Het is inderdaad noodzakelijk om jezelf van jongs af aan (maar ook daarna) te beschermen, omdat overmatige blootstelling aan uv-straling onherroepelijke schade veroorzaakt en de kans op huidkanker verhoogt.

Wist je bijvoorbeeld dat we 75% van de huidkankers kunnen voorkomen door preventie en een goede bescherming? Laten we dus de drie praktische tips onthouden die we moeten volgen vanaf uv-index 3: zoek de schaduw op, draag beschermende kleding en breng zonnebrandcrème aan.

Het begint allemaal op school

Als we het 'ZonneSlim' aanpakken, kunnen kinderen het hele jaar door veilig genieten van de zon. Om deze boodschap over te brengen, ontwikkelde Stichting tegen Kanker praktische en leuke tools speciaal voor basisscholen. Dit leuk verpakt in een educatieve doekoffer met algemene informatie, lesmateriaal en communicatiemiddelen voor in de klas. "Dit jaar bereikten we 447 scholen. Dit betekent dat bijna 11,5% van alle Belgische basisscholen gebruik heeft gemaakt van de doekoffers, vooral in de maanden mei en juni", vertelt Lies Goovaerts, Program Lead UV bij Stichting tegen Kanker.

Het belang van preventie vanaf jonge leeftijd

Kinderen zijn een prioritaire doelgroep voor uv-bescherming. Zonnebrand bij kinderen verhoogt namelijk het risico op het ontwikkelen van huidkanker op volwassen leeftijd. Dit komt doordat de huid van kinderen erg kwetsbaar is en dus erg gevoelig is voor uv-stralen. Bovendien

zijn kinderen bij mooi weer veel buiten, vooral tussen 12 en 15 uur, wanneer de uv-index juist het hoogst is. Scholen hebben een belangrijke rol op het gebied van preventie en het aanleren van gezond gedrag. Het is dus een perfecte plek om leerlingen te vertellen over de gevaren van onbeschermd blootstelling aan de zon. Zo maakt het project 'ZonneSlimme Scholen' een verschil en redt het levens.

[i kanker.be/zoneslimme_scholen](https://www.kanker.be/zoneslimme_scholen)

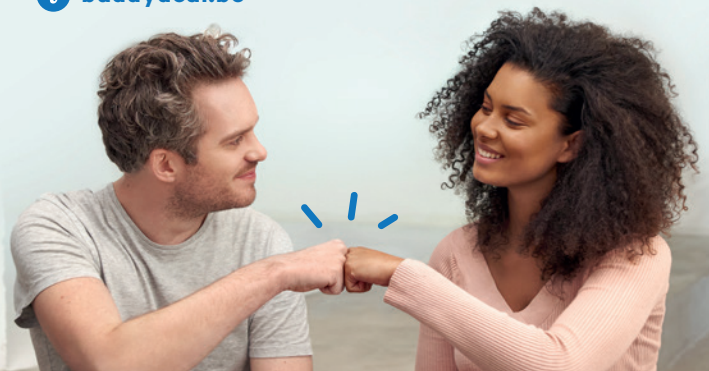

De tweede editie van Buddy Deal is een groot succes

Het doel van de Buddy Deal actie van Stichting tegen Kanker is om in de maand mei te stoppen met roken, met de steun van een Buddy (bv. een partner, vriend, familie of een collega). Door een maand te stoppen met roken heeft iemand namelijk vijf keer meer kans om nooit meer te roken.

Dit jaar kreeg de Buddy Deal-campagne de steun van bijna 9000 deelnemers die zich inschreven als Buddy of als Stopper. Dit is zes keer zoveel als tijdens de vorige editie. Ook de resultaten zijn bemoedigend: ongeveer de helft van de deelnemers die de enquête achteraf invulde, gaf aan dat de challenge een succes was, zonder ook maar één keer te zijn hervallen. "Dit project maakt deel uit van onze preventiemissie en krijgt zijn volle betekenis als we weten dat tabak de belangrijkste vermijdbare risicofactor voor kanker is", verduidelijkt Suzanne Gabriëls, expert tabakspreventie bij Stichting tegen Kanker.

[i buddydeal.be](https://www.buddydeal.be)

ONCOLOGISCHE REVALIDATIE, DRIE PROJECTEN IN DE KIJKER

Stichting tegen Kanker ondersteunt projecten die de levenskwaliteit van mensen met en na kanker verbeteren. Kunnen (blijven) bewegen is daar een onderdeel van. Daarom ontvingen 23 ambitieuze projecten ter bevordering van lichaamsbeweging in 2019 samen 1,7 miljoen euro in kader van de Grants Fysieke Activiteit. We zetten drie langlopende projecten in de kijker die mede dankzij uw giften zijn ontstaan.

Een goede lichamelijke conditie staat garant voor een beter herstel van mensen met kanker. De voordelen van lichaamsbeweging vanaf het begin van de behandeling zijn legio: patiënten verdragen de behandeling beter, zijn minder moe, de kans op blijvend herstel neemt toe en de levenskwaliteit verbetert aanzienlijk.

Citoyen sportif

Het project 'Citoyen Sportif: Sport après cancer' is een project van het universitair ziekenhuis CHU de Liège, ontwikkeld in samenwerking met verschillende steden en gemeenten, dankzij de steun van Stichting tegen Kanker. De Léon Fredericq Foundation heeft dit project ook gefinancierd, zodat het kan worden uitgebreid naar andere gemeenten in de provincie Luik. Het doel is om patiënten met kanker de mogelijkheid te bieden om een keer per week in groepsverband te sporten in hun eigen gemeente. Fysiotherapeuten en bewegingscoaches van het CHU begeleiden de sportactiviteiten in groep. Daarnaast wordt elke deelnemer aangemoedigd om ook thuis, zelfstandig te blijven bewegen. Hiervoor ontvangen ze een materiaalkit met onder andere een oefenmat, trainings-elastieken en een bal. Het doel is om de beoefening van lichaamsbeweging op lange termijn te bevorderen, buiten een eventueel revalidatieprogramma in een ambulantly ziekenhuis om dat vaak drie tot zes maanden duurt. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de patiënt uit eigen initiatief blijft bewegen, fysieke activiteiten kiest die hij leuk vindt en die hij graag blijft doen.

Gym & Joy

Gym & Joy is een project van het CHC Luik (Centre Hospitalier Chrétien). Het moedigt kinderen en adolescenten met kanker aan om te blijven sporten en bewegen. Lichaamsbeweging helpt kinderen om zowel fysiek als mentaal te herstellen, en geeft hun vertrouwen een boost, zowel in zichzelf als in hun lichaam. In 2019 ontving het project hiervoor een Grant van Stichting tegen Kanker. In 2022 nam de Justine Henin Foundation de fakkel over. Zij stelt nu een projectcoördinator ter beschikking die de contacten onderhoudt met de verschillende actoren van Gym & Joy (de ziekenhuisdirectie, artsen, verpleegkundigen, fysiotherapeuten, leerkrachten lichamelijke opvoeding, etc.), en financiert de aanleg van een openlucht multisportterrein in het CHC MontLégia.

OncoFIT

Dankzij de steun van Stichting tegen Kanker is het OLV-ziekenhuis in Aalst gestart met het project OncoFIT, dat als doel heeft het aanbod van fysieke activiteiten binnen het ziekenhuis uit te breiden om meer kankerpatiënten reeds tijdens het ziekteverloop in beweging te krijgen en vervolgens ook te houden. Het project heeft ook mede als doel de patiënten door te verwijzen naar externe partners (kinepraktijken en sportprofessionals uit de reguliere sport- en fitnesssector, en zelfs lokale sportverenigingen) die hiervoor een aangepaste opleiding aangeboden krijgen via het project Move In & Out, een samenwerking tussen de Stad Aalst, de eerstelijnszone, het OLV-ziekenhuis Aalst en Arteveldehogeschool. Bedoeling is dat er een aangepast oefenprogramma kan worden aangeboden dat rekening houdt met de persoonlijke situatie van elke patiënt.

LEVENSLLOOP 2023

EEN JAAR VOL BELOFTEN!

Het is zover: het tweede deel van het Levensloopseizoen is gestart: van 2 september tot en met 11 november vinden er doorheen het hele land weer tal van Levenslopen plaats. Deze fantastische solidariteitsbeweging is zowel een feestelijke gebeurtenis als een bron van troost en energie voor de Vechters, namelijk mensen met kanker of die kanker hebben gehad.

Dit jaar vinden er 30 Levenslopen plaats op verschillende locaties in ons land. Tijdens elke editie wisselen de leden van gesponsorde teams elkaar 24 uur lang af. Dit als symbool voor de strijd die mensen met kanker 24/7 leveren, met de steun van naasten en zorgverleners. Tijdens deze 24 uur loopt of wandelt iedereen naargelang zijn eigen fysieke mogelijkheden. Het is dus geen wedstrijd, maar wel bij uitstek een gelegenheid om samen in beweging te komen tegen de ziekte en om geld in te zamelen ten voordele van Stichting tegen Kanker.

2023, opnieuw een volledig jaar

De Covid-jaren hebben behoorlijk wat roet in het eten gegooid voor de organisatie van Levensloop. Levensloop moest zichzelf heruitvinden, en dat is ook gebeurd, maar niets kon de gezelligheid en de kostbare momenten van een fysiek evenement vervangen. *“Ten opzichte van 2022, waarin we weer voorzichtig evenementen konden lanceren, is 2023 het eerste volledig jaar na Covid. We stellen blij vast dat mensen hun solidariteitsgevoel intact is gebleven na de*

“

Vrijwilligerswerk leeft nog steeds en het verlangen van de Vechters om samen te komen tijdens Levensloop is sterker dan ooit.

PASCALE HEESTERBEEK, HOOFD MOBILISATIE LEVENSLLOOP

gezondheids crisis en het sociale isolement, en ondanks de energiecrisis die zoveel onzekerheid heeft gezaaid”, aldus Nicolas Macau, teamleader mobilisatie Zuid voor Levensloop. Pascale Heesterbeek, hoofd mobilisatie Levensloop, vervolgt: “Vrijwilligerswerk leeft nog steeds en het verlangen van Vechters om samen te komen tijdens Levensloop is sterker dan ooit. Het gevoel van warmte en vriendschap is tijdens Levensloop zo overduidelijk aanwezig; het is fantastisch om dat te ervaren.”

De kracht van vrijwilligers

Pascale Heesterbeek benadrukt het belang en de kracht van vrijwilligers; zij zijn de motor van deze solidariteitsbeweging. Het organisatiecomité van Levensloop bestaat namelijk uitsluitend uit een formidabel team van vrijwilligers uit de regio. Als initiatiefnemer van het project helpt Stichting tegen Kanker het organisatiecomité met het opzetten, organiseren en promoten van Levensloop, het zoeken naar sponsors, het verzamelen van teams, etc. De fondsen die via Levensloop worden ingezameld, gaan volledig naar Stichting tegen Kanker, ter ondersteuning

“

Na de gezondheids crisis en het sociale isolement en ondanks de energiecrisis die zoveel onzekerheid heeft gezaaid, is het solidariteitsgevoel intact gebleven.

NICOLAS MACAU, TEAMLEADER MOBILISATIE ZUID

van wetenschappelijk onderzoek, ter bevordering van preventie en een gezonde levensstijl, en om mensen die getroffen zijn door kanker en hun naasten te steunen.

Hulde aan de Vechters

Elke Levensloop is een solidariteitsevenement vóór Vechters, mensen die kanker hebben overwonnen of die nog in behandeling zijn. *“Zij zijn de eregasten”*, bevestigt Monica Bloemen, teamleader mobilisatie Noord van Levensloop. *“Het evenement viert hun moed en vastberadenheid.”* Daarnaast is Levensloop ook echt een feest, met tal van activiteiten en concerten voor jong en oud, eet- en drinkkraampjes enzovoort.

Raadpleeg de agenda op de website van Levensloop. Hier vind je alle Levensloop-activiteiten terug. Je kan zoeken op datum, locatie of type activiteit. Neem gerust een kijkje, er valt zeker wat te beleven in jouw buurt.

 Meer informatie op www.levensloop.be

3

SLEUTELMOMENTEN

Drie sleutelmomenten ankeren elke Levensloop.

De **openingsceremonie** is de ereronde van de Vechters en vormt het startschot van elke Levensloop. Aangemoedigd door hun familie, vrienden en de deelnemende teams vieren Vechters hun overwinning, geven ze anderen hoop en bedanken ze iedereen die hen steunt.

De **Kaarsceremonie** is een moment van bezinning. Een symbolisch moment bedoeld om mensen met kanker te steunen, personen te vieren die de ziekte hebben overwonnen en overleden dierbaren te herinneren.

De **Slotceremonie** zet iedereen die Levensloop mee mogelijk maakt in de bloemetjes, in het bijzonder de mensen die elkaar 24 uur lang aflosten op de piste. Als finale lopen al deze mensen samen nog een laatste ronde.

ALS IK NU EENS MIJN TESTAMENT ZOU MAKEN?

KIEZEN VOOR WAT JE BELANGRIJK VINDT

Dankzij de medische vooruitgang bereiken heel wat mensen een mooie hoge leeftijd. Dat is fantastisch. Natuurlijk zijn er fysieke beperkingen, dat is nu eenmaal de gang van het leven. Maar ouder worden biedt ook heel wat voordelen. Een van de interessante aspecten daarvan is: hoe ouder je wordt, hoe meer je nutteloze ballast overboord kunt gooien.

Ballast kan nuttig zijn. Schepen nemen ballast aan boord - in de middeleeuwen keien en grind, vandaag zeewater - om niet te kapseizen bij hoge golven en stormweer. In elke haven, afhankelijk van het gewicht van de vracht, gooien ze ballast overboord of nemen ze er wat extra mee. Zo bekomen ze een stabiel evenwicht.

“

Veel mensen weten wat ze willen, maar slagen er niet in de ballast en bijkomstigheden uit hun leven te verwijderen. Naarmate je ouder wordt, gaat dat gemakkelijker. Ik weet ondertussen wat ik echt belangrijk vind, en daar kies ik bewust voor. Dat is onder meer anderen helpen, ook via mijn testament.

Als kind hebben we weinig ballast. Eens de twintig voorbij - en het echte leven begint, zoals de volksmond zegt - nemen we beetje bij beetje ballast aan boord. Dat is nodig om ons jonge schip stabiel te houden en om woelige wateren te trotseren. Een job, relatie, sociale engagements ... het geeft ons bootje vaart.

Ongemerkt blijven we ballast aan boord nemen. We moeten dit en we moeten dat om mee te draaien in de maatschappij. Ons bootje begint dieper en dieper in het water te liggen, en lijkt steeds minder vaart te maken. We blijven roeien, steeds harder, om ons bootje toch vooruit te laten gaan. Kan het ook anders? Zeker.

Hoe meer jaren je op de teller hebt, met al zijn positieve en negatieve ervaringen, hoe helderder je de dingen ziet. Levenservaring noemen we dat. Of levenswijsheid. Ouder worden, is een unieke kans om jezelf te mogen zijn en daar bewust voor te kiezen: je hoeft je steeds minder te laten leiden door wat anderen van je denken en wat de maatschappij van je verwacht. Je kan vrij kiezen voor wat je belangrijk vindt en wat zin geeft aan jouw leven. In het verlengde daarvan ligt ook het nadenken over een testament: wat wil ik aan wie schenken en waarom?

Voor vele mensen is 'iets kunnen doen voor een ander' een belangrijk deel van een zinvol leven.

Zoals: er helpen voor zorgen dat niemand nog aan kanker hoeft te overlijden. Dat kan op meerdere manieren. De strijd tegen kanker opnemen in uw testament is er een van, misschien wel de allermooiste.

WELKOM OP ONZE INFOSESSIES TESTAMENT

Overweegt u om de strijd tegen kanker op te nemen in uw testament? In oktober organiseren we twee infosessies:

- Op 3 oktober in het Museum Plantin Moretus, Antwerpen.
- Op 24 oktober in Mu.Zee, Oostende.

Tijdens deze infosessies beantwoorden we vragen zoals: Hoe kan ik Stichting tegen Kanker opnemen in mijn testament? Wat zijn de mogelijkheden? Wat doet Stichting tegen Kanker met mijn legaat? Aansluitend op de infosessie kunt u genieten van een bezoek aan het museum.

Interesse? Neem dan contact op met Greta Van der Gracht voor meer info of om u in te schrijven.

Wil u meer weten over het opmaken van een testament? Ik luister graag naar uw vragen en ik kan u, als u dat wenst, ook helpen bij het voorbereiden ervan. **Gratis**, in alle discretie en zonder verplichting van uw kant.

Greta Van Der Gracht,
coördinator legaten.
0499 69 53 86
gvandergracht@stichtingtegenkanker.be

Brochure 'DE STRIJD TEGEN KANKER IN UW TESTAMENT'

Stuur mij a.u.b. de brochure, geheel vrijblijvend

Naam: Voornaam:

Straat: Nr: Bus:

Postcode: Stad: Geboortedatum:

Tel: E-mail:

Terugsturen naar Stichting tegen Kanker, Leuvensesteenweg 479, 1030 Brussel. Of mailen naar Greta Van Der Gracht.

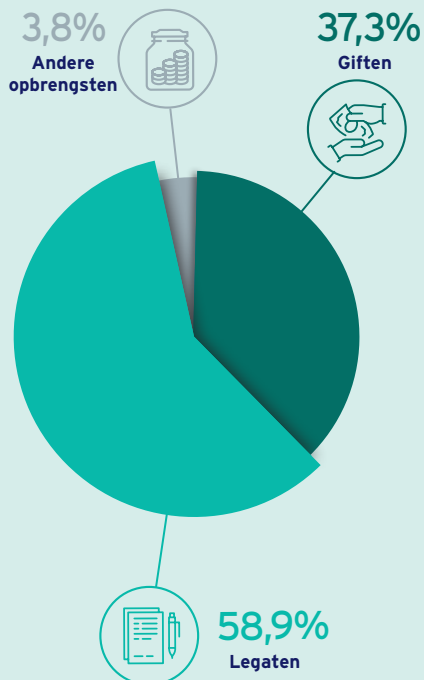
Ja, Stichting tegen Kanker mag mijn e-mailadres gebruiken om mij op de hoogte te houden van haar activiteiten.

Stichting tegen Kanker verzamelt deze persoonsgegevens om u indien gewenst op de hoogte te houden van haar activiteiten. Ons volledig gegevensbeschermingsbeleid is beschikbaar via kanker.be/privacy-policy of kunnen we op eenvoudig verzoek naar u opsturen.

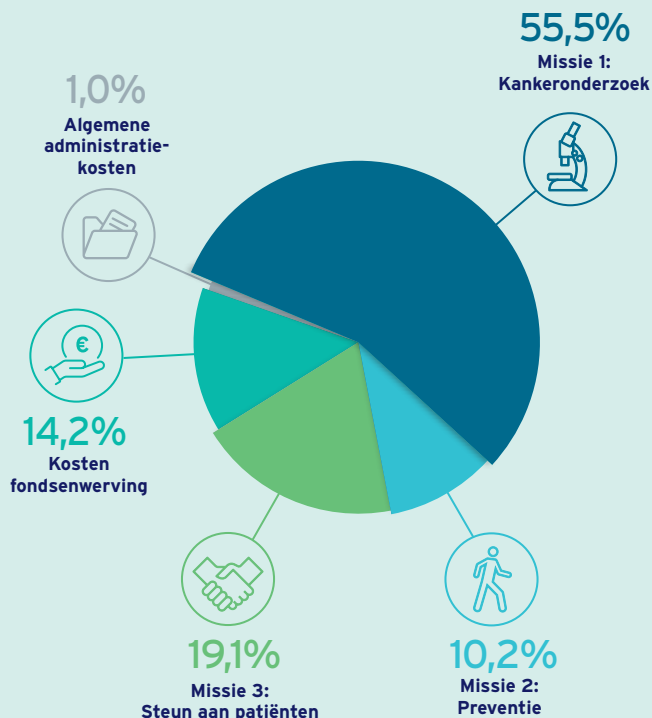

2022 IN CIJFERS

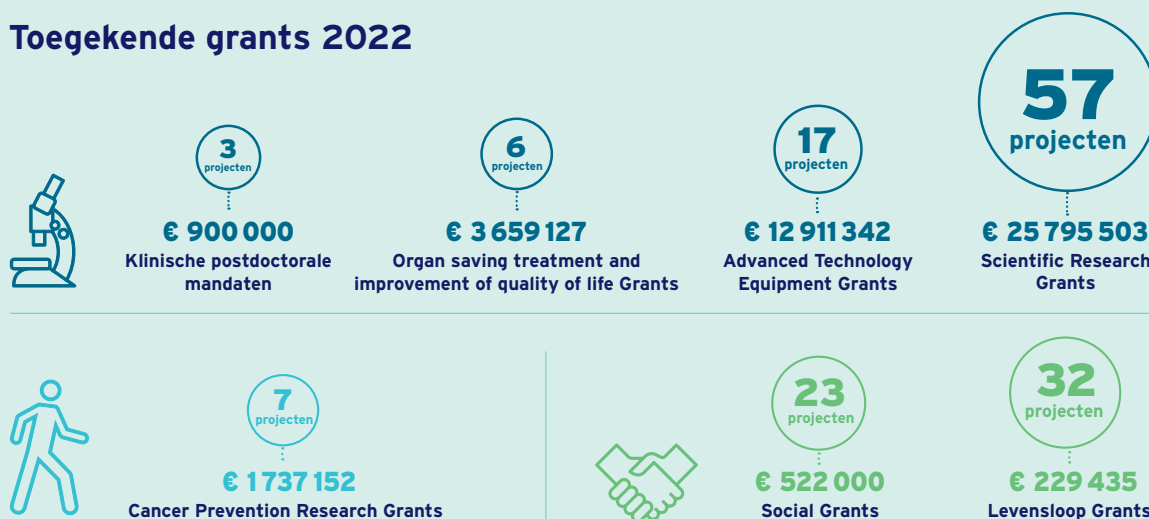
Ontvangsten

Uitgaven

Toegekende grants 2022

Elk jaar publiceert Stichting tegen Kanker haar Jaarverslag. Het Jaarverslag van 2022 is beschikbaar via [kanker.be/over-ons/jaarverslag](https://www.kanker.be/over-ons/jaarverslag)

ONZE AMBASSADEURS KOMEN NAAR U TOE

Om beloftevol kankeronderzoek te blijven financieren, is Stichting tegen Kanker voortdurend op zoek naar nieuwe sympathisanten en donateurs. Dat doen we onder andere door fondsenwerfers op pad te sturen. Zij trekken door de straten om mensen te laten kennismaken met Stichting tegen Kanker en hen te overtuigen het kankeronderzoek te steunen met een maandelijkse gift.

Al deze ambassadeurs zijn studenten met een contract. Ze kregen een grondige vorming over het belang van het kankeronderzoek en natuurlijk de missie en waarden van Stichting tegen Kanker. Bovendien volgen zij strikt de ethische richtlijnen rond fondsenwerving. Want een goede relatie met u dragen wij hoog in het vaandel.

U herkent onze ambassadeurs aan hun witte kleding en badge met het logo van Stichting tegen Kanker. Zij nemen geen cash geld aan en registreren uw maandelijkse steun via domiciliëring op een tablet. Zo garanderen wij u dat u in volle vertrouwen via hen onze strijd tegen kanker kunt steunen.

Hebt u nog vragen of bezorgdheden over deze actie? Aarzel niet om ons te contacteren op **02 733 68 68** of via **donateurs@stichtingtegenkanker.be**.

ZWEEDSE PUZZEL

ACHTERKLAP ↓	VAART ↓	ALFABET ↓	REGEN- SCHERM ↓	SPIJSLIJST ↓	NOOD- ZAKELIJK ↓
WASMIDDEL ↓		OVERGEVEN →	KNAAGDIER ↓		7 ↓
		IN ORDE ↓			
BIJ ELKAAR ↓	FILMPRIJS →			NUMERO →	
	ARMDOEK ↓			LANGLAUF- TRAJECT ↓	
1 ↓			HELLING →		
			BIOTOOP ↓		
VELDFLES →			ONDERSTEEK →		KALKEI ↓
OVERSTE ↓			TOSSEN ↓		
		BEVING →			
		LUJJAARD ↓			
EEN EN ANDER →		PASVORM →			SCHRIJF- GEREI ↓
ZEKER ↓		ZOUTJE ↓		6 ↓	
				BOOM →	
				GEBOUW ↓	
AFRIKAANS DIER ↓	KNIJPEN ↓	KOKEND →			BIJWOORD →
		SNOB ↓			COMEBACK ↓
			EUROPEES VOLK →		
			NOOT ↓		
GEBROEDERS ↓	MAAND (AFK.) →			ZUIVER →	
	JAM ↓	2 ↓		TWIJG ↓	
			SPIJS →		ENGELSE TITEL ↓
			PLUS ↓		
UITROEP →			STEKKEN →		
MISERE ↓			BIJ ↓		
				VLUG →	
				LIDWOORD ↓	3 ↓
GETAL →			NIET DEZELFDE →		
RUW ↓					
5 ↓				VERHARDE HUID →	

Sleutelwoord:

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Opllossing: Sarcoom

O	N	G	U	R	E	L
E	E	N	E	E	E	E
E	L	L	E	R	A	S
L	E	V	E	E	N	T
G	E	B	R	E	T	E
N	A	P	R	E	I	N
O	K	A	P	I	N	O
L	L	E	E	T	E	E
A	L	L	I	C	H	I
E	E	A	C	O	U	P
A	B	T	R	I	L	L
I	I	P	O	N	O	D
S	A	M	E	N	T	A
N	O	S	O	S	C	A
Z	E	P	B	R	A	K
G	S	A	P	M		

STA JE AAN HET BEGIN VAN JE KANKERBEHANDELING?

Ontdek **Mijn Gids**, een gratis hulpmiddel om mensen met kanker te ondersteunen aan het begin van hun zorgtraject.

Bestel *Mijn Gids*
gratis of stel al je
vragen via

Kankerinfo

Stichting tegen Kanker

 0800 15 802
 www.kanker.be/info

Stichting tegen Kanker

Meer info op
www.kanker.be/mijn-gids